

Ad~avane!

Cuadernos Españoles
de Cultura Idista

... Jrgano dil
Hispan Ido-Societo

Mayo 2018

Numero 27

VALENCIA

ibe eventos la ca-yarala renkontro dil
hispan idistaro

2018 ... Yaro "ANDREAS JUSTE"

Fundada en el año 1927 para la propaganda
de la lengua internacional IDO.

Editas: Hispan Ido-Societo
Redaktero: José M^o Rodríguez

Apartado de Correos 3142
E-14080 Córdoba (Hispania) idosocietohispana@ono.com

Kun-laboris en ca numero:

Danny García.

Tiberio Madonna

Jean Martignon

INDEXO

La linguo dil Amiki	3
Hispana Idala Niuzi	5
Astolfo di Kastelopesero, l'alter-ego di Andras Juste ..	7
Vorto-ludo en Ido linguo	14
La Mikra Yunineto	15
Lasta libri en Ido linguo	18
Gramatikala Pagino	19
Nia Pioniri: <i>José Sánchez Rosa</i>	22
Poezio	25
Renkontro por la Adepti di la L.I. Ido	27
Vortala Distraktilo	28
Solvuri dil pasinta distraktili	30
Vortaro pri Futbalo	31

LA LINGUO DIL AMIKI

Me lernis nia internacional linguo ante multa yari per bonega libro: “*Un parler d’amis. L’ido-linguo, langue auxiliaire*”, dil qua la autoro esis nia admirata skriptero Andreas Juste. Me mustas agnoskar ke lu ipsa donacis la libro a me. La

linguo ne esis des-facila e pos kelka semani me ja esis kapabla korespondar kun l’auto-ro dil libro, quankam en la komenco ni anke uzis la franca linguo. Ico eventis ante multa yari e dum ta tempo me sempre pensis: *Reale quala linguo esas Ido?*

Sen-dubite ol ne esas nacionala linguo, Ido esas ofical nul-loke e nulu lernas nia linguo dum la infantal evo. Anke ne ol esas linguo di komuneso, nam ne existas certa grupo parolanta nia linguo kun suficanta grandeso por esar konsiderata tale quale “komuneso”. Do, quala es Ido? La respondo trovesas en ta anciena libro da Andreas Juste: Ido es “*un parler d’amis*”, linguo di amiki.

Omna ni havas personala relati en nia familio, en nia laboreyo, en nia vilajo. Nia linguo faciligas anke ta relati ed ol adportas la posibleso havar amiki en la tota mondo. Ne milo de amiki, e mem ne cento de li, ma to importanta ne esas la numero, ma la qualiteso dil amikeso. Bona pruvo di ta aserto esas l’existo di nia asociuro, nia mikra grupo de amiki qua nomesas Hispan

Ido Societo. Plu kam asociuro ol esas grupo de amiki e ta grupo decidis organizar mikra renkontro singla-yare. Sur la pagino 5-esma Vu povos lektar pri ta proxima renkontro organizota en la urbo Valencia, ube ni deziras manjar saporosa *paella* e samtempe uzar e vivigar nia internacional linguo. Se to esus suceso, la proxima yaro altra renkontro certe eventos. Komprenende omna amiki, ne nur hispana, esas invitata asistar.

E se ni parolas pri nia revuo, la redaktero deziras dankar omna bonvenanta mesaji ricevita, okazione dil aparato dil pasinta numero dil revuo. Multa danki a Vi omna, kara lekteri, nova numeron Vu havas en vua manui, juez ol e ni esperas altra bona ricevado por ta hispana revuo skribita en la linguo dil amiki. E komprenende, ni anke devas bonvenigar nova kunlaboreri. L'idala amikaro kreskas.

La redaktero

- Para los lectores hispano-parlantes que quieran introducirse en el aprendizaje de la lengua internacional IDO, les recomendamos el curso que podrán encontrar en:

<http://kanaria1973.ido.li/mikrakurso.html>

- Por ti qui ja povas lektar e skribar en l'internacional linguo IDO, ma deziras par-lernar ol, ni konsilas la kurso:

<http://kanaria1973.ido.li/publikaji/curso2.pdf>

HISPANA IDALA NIUZI

Renkontro dil Hispana Idistaro la proxima 15 e 16 di septembro en Valencia.

Hispan Ido Societo deziras organizar renkontro singla-yare en hispana urbo. Ca-yare ni elektis VALENCIA, quan ni povas nomizar: “*la chef-urbo dil hispana idistaro*”. La renkontro eventos la proxima 15-esma (saturdio) e 16-esma (sundio) di septembro. La renkontro recevos la nomo di “*Idala Paella*”, honore a ta delicoza e famoza valenciana manjajo.

La programo dil renkontro esas:

- Vizito a nia amiko José García e spozino. Lu esis dum multa yari ofical reprezentero en Hispania di Uniono por la Linguo Internaciona.
- Komuna *paella*-manjado en restorerio.
- Vizito a kelka monumento dil urbo, inter oli: katedralo e la turmo *Micaelet*.
- Parolado da José María Rodríguez pri “*Ido-movemento en Hispania ed Anarkismo*”.
- E komprenende, omna agadi quin asistanti povos propozar.

Do, ne dubez venir aden Valencia la proxima 15 e 16 di septembro. Kontaktez kun nia redakterio.

Ido-broshuri en Festo deklarita da UNESKO “*Ne-materiala Heredajo dil Homaro*”.

En la yaro 2012 UNESKO deklaris la “Festo dil Korto” en Córdoba (Hispania) *Ne-materiala Kulturala Heredajo dil Homaro*. Singla-yare, en la komenco dil monato mayo, anciena e moderna domi dil urbo Córdoba montras sua korti dekorita per la maxim bela e kolor-plena flori. Cirkum 50 korti apertis sua pordi dum la pasinta mayo e montris sua beleso. Ma ca-yare un ek ta korti montris, ultre milo de flori, broshuri pri nia linguo. Yes, la filiino di nia amiko Rafael, membro di Hispan Ido-Societo, parto-prenis en la festo dil Korti ed elua patro ne dubis montrar informo-broshuri pri l’internacional linguo Ido, editita dal Germana Ido-Societo, che la korto mem. Multa danki RAFAEL !

2018 ~ YARO *Andreas Juste*

*Unesma yaro-cento dil nasko dil maxim granda
poeto en ido-linguo*

ASTOLFO DI KASTELOPESERO

L'alter-ego di Andreas Juste

 José María Rodríguez Hernández (Hispania)

Andreas JUSTE (1918-1998) esas l'auto-ro di nombroza texti en nia linguo. Il skriptis kanti, esayi, fabli e divulg-o-verki qui igas posibla par-konocar la internacional linguo dil Delegitaro. Ma ka nur la linguo? Tote ne, la verki da A.J. anke posibligas konocar l'auto-ro ipsa, se onu atentoze lektas oli, preferinde ta poeziala.

A.J. ne dubitis montrar su ipsa e talmaniere, ni povas konocar per la lektado dil verki, ke lu esis idealisto, luktanto favore justa kauzi, quankam minoritata, ed ank aktiva ekologisto. Ma, quale il ipsa prezentas su en ca verki? Foye, per la boko ed agi dil roli. Do hodie, ni deziras konocigar ad Astolfo di Kastelopesero, l'alter-ego di A.J. en un ek sua maxim importanta e valoroza verki "*La Serchado*".

Unesme, ni devas informar pri la libro ipsa. *La Serchado* esas hero-komika poemo en 10 kanti ed ol esas un ek la maxim importanta verki en nia literaturo. La texto prizentas la marshado di gota trupi en la mezo di Europa e la, jokoza, lukto kontre rivali: la armeo dil fiero Soravi. La Duko Rinaldo di Garamundi

guidas la gotani, nobeluli e plebeyi akompanas lu. Inter li esas doktoro, konsilero, arkivisto, shuisto... ed advokat-poeto.

Astolfo esas Advokato e Poeto, ka ne temas pri Andreas Juste ipsa? Ni dicez ke A.J. esis advokato anke e se ulu opinionas ke onu ne povas okupar samtempe amba ofici, videz quon dicas la skriptero:

*Ed ank Astolfo, poeto, qua
havas la pedi sur sulo
ma la spirito vagant en la
nubi dil alta cielo.*

Sendubite hike aparas du chefa karakteri dil ofici di A.J., nam advokato lu “havas la pedi sur sulo”, do, lu savas diskutar, alegar e luktar favore al’interesti di altri, ma kom poeto lua “spirito vagas en la nubi dil alta cielo”. Advokato e Poeto: Andreas Juste ed Astolfo di Kastelopesero.

Amba karakteri aparas anke en la prizento dil roluli, kande A.J. skriptas:

*Astolfo, l’advokat-poeto
qua povas mentiar sen ul regreto.*

Itere, l’idealismo dil poeto e la pragmatismo dil advokato.

Quankam *LA SERCHADO* da Andreas Juste esas herokomika verko, la migrado dil goti ya eventis cirkum la yaro-centi 2-esma e 5-esma en Europa.

En la komenco dil for-marshado la Duko konfidis la guidado dil trupi ad Astolfo. Ma, ka lu esas apta guidero? Segun A.J l'advokat-poeto *hezitas, regardas, zigzagas, haltas, rimarchas, rihaltas e fine kalmas...hororo, pro voyo sequenda nun esas eroro*. Komprenende, la gotani darfas kritikar e lore li dicas pri Astolfo: *lu esas stupido, raskalo, dementa, arkistulto*. Ma la respondo di Astolfo esas la respondo di advokato: *Nul solvon adportas insulto*. Aparas la advokato, qua serchas sempre solvo, malgre l'unesma eroro. Poeto kantus la nubi, ma advokato havas la pedi sur sulo e se okuris eroro, onu devas trovar solvuri, forsan, l'advokateso esas la maxim apta ofico por trovar solvuro.

Altra karaktero komuna sam-tempe ad advokati e poeti esas la vorto-ludi. Poeti havas kom tasko ludar kun la vorti e por advokato esas esenca trovar sempre la maxim apta vorto en sua alegaji. Tale, A.J. pozas en la boko di Astolfo un ek la maxim bela vorto-ludi existanta en *La Serchado*:

*Tamen Astolfo quik objeccionas
E la docerin il do questionas:
"Vi jus asertis ke por bel triumfi
On ne divulgez la nombro dil trumpi
Ma ka la trumpo ne donos avizo
Se lu es mikra, pro sua bruiso?"*

"Pro quo?" li dicas al stranja poeto.

"Nam se lu mikra es, to es trumpeto!"

Lore, trumpo, se mikra, esos audata da omni, nam ol esos *Trump-et-o*, do muzikala instrumento kun sono stridanta. Hike, onu vidas ke advokato bezonas esar anke sorcisto dil vorti, ko signifikas anke esar poeto, ka ne?

Con komprenas la Duko Rinaldo, homo qua esas samtempe advokato e pluse poeto esas valoroza, nam “lu povas mentiar du-foye” o, se onu ne deziras uzar la vorto *mentiar*, lu ja esas apta uzar la vorti por distraktar e regalar la publiko, tale:

Rinaldo dicas:

*Kad olim ante divenar soldato
Tu laborabas ya kom advokato?*

Astolfo respondas:

*Yes, ante esar plunjit en aventuro,
Me havis ya diplomo pri la Yuro
E skribis versi, quaze pro reflexi
Sur la marjini di legal kodexi.*

Yen la posa postulo dil Duko Rinaldo:

*Tu havas do duopla fakultato
Por men helpar, ho poet-advokato,
Per du mestieri ya tu es kapabla
Por mentiar per frazi agreabla,
E quale tre savoza babilemo
Por bele diskursar...exter la temo*

*Do plez irar vers nia bon populo:
Parolez multe, ma naracez nulo,
Per altra vorti: pledez kun talento
E koram omni varsez bonimento.
Por me, amiko, sucesar tu devos,
E me promisas, yes, ke tu recevos
L'ordino di la Shildo dil Imperio,*

*Ed anke plazo che la Ministerio
Di la Nacionala Reklamado,
En olqua tu recevos alta grado,
E, se tu kantos segun la Stat-ario,
Tu ganos ibe notarial salario.*

Tamen, Astolfo posedas libera spirito e lu preferas vivar povra ma libera. Kad Andreas Juste ne preferis anke esar libera ed skriptar per linguo apene konocata kun la certa savado ke il nul-tempe esus richa pro la strofi verkita en Ido?

Tale, Rinaldo respondas:

*No, respond il, kom povra trubaduro
Me pos milito duros aventuro.
Kastelpasero esas mea nomo,
Me sempre vivos kom libera homo,
Migrante tra la vale e foresti
Por al Burgravi naracar konquesti,
Ed a la Dami yun ed eleganta
Kantar kansonni certe plu galanta.
Pro l'amikeso tamen me konsentos
E por plezar a vu ne bonimentos,
Ma nek asistez di me l'exajeri,
Nam mi ridetus plu kam augureri.*

Sur altra strofo A.J., tra la boko di Astolfo, proponas un ek la maxim grava aferi dil Punisa Yuro: *ube e kande naskas la delikti?* Tale, segun Manisho, la chefa konsilero dil Duko, homo sen armi ne povas nocar od ocidar altru. Ma, Astolfo, konocanta la homala mento respondas:

*Tale respondas Manisho
 ma quik dicas Astolfo:
 “Ne tro rapide, ho Sajo,
 hike tu tamen eroras,
 nam mem sen armi on povas
 nur per la pugni ocidar.
 La senarmigo dil manui
 grantos nultempe la paco,
 sen la dolcesko dil menti
 e sen pureso dil anmi.”*

Advokato konocas ke la violenta agi ne naskas che la manui dil ocidanto, ma en lua mento ipsa. Simila solena dicaĵo proklamis UNESKO en la yaro 1945: “*Nam militi naskas en la menti dil homi, ibe en la menti dil homi onu devas stacigar la standardi dil Paco*”. Poezio e punisa yuro en la chefa verko di A.J.

Okazione dil respondo dil Duko Rinaldo al strofi da Asotlfo, A.J. prizentas la tradukuro aden Ido di famoza frazo dil latina autoro Plauto, pose uzita da Hobbes: “*Por homo, homo esas volfo*”. La respondo a ta pesimisma sentenco dil Duko Rinaldo esas la maxim bela strofi di A.J. en *La Serchado*:

*Ni tamen devas konservar espero,
 Ad Idealo pur esar Fidela,
 E qual’ infanti admirar lo bela.*

*Esas nociva, Duko, la murmuro,
 Por obliviar, vu spektez la Naturo,
 E desaparos balde la regreto.
 Yes, quale dicis bele la poeto,
 “Askoltez: naktigali sur l’arboro
 Ed asni kantas versi di amoro”.*

Do, Astolfo, la optimisma poeto, pleas kanto loanta la naturo, temo quan pose developos Andreas Juste sur omna futura verki.

Astolfo en la hero-komika verko montras altra karatero di A.J. ipsa: lua cinikeso, en la senso di ta qua su lokizas super konveno-reguli. Kande la poeto mustas laudar e kantar la milital glorio dil Duko Rinaldo lu facas co.... ma kun la komikal tusho di ulu qua konocas perfekte ke la glorio dil homi nur montras la vanitato di ti qui povas impozar su autoritato. Tale, Astolfo por kantar la glorio dil Duko, segun la auro, la poeto *diskursis retorike dum un horo, il pledis, flatis, laudis, perifrazas e lirike emfazis*.

Resume, Andreas Juste prezentis la “sonetifero” Astolfo quale libera homo, mem cinika, pacema, ekologiema e sequanto di justa idei, mem se minoritata. Me opinionas ke Astolfo reale esis la imajo di Andreas Juste ipsa. Autorin onu konocas tra sua verki, ma ca-foje la auro ipsa pleis rolo, quankam marjena, en sua maxim importanta verko.

VORTO-LUDO EN IDO-LINGUO

Ka co esas Ford?

Tote ne! Ol esas Ferrari

E co? Ka Ford? *Yes, Ford Ka !*

Komuna helplinguo por EU

www.ido.li

La Mikra Yunineto.

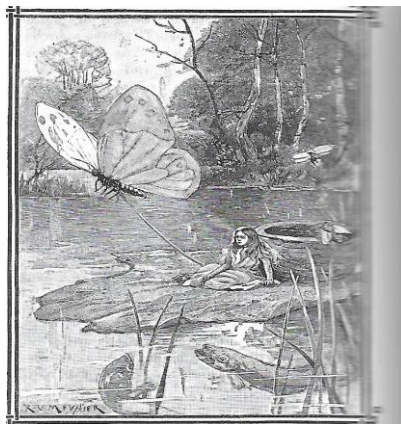
Rakonto

 Jean Martignon (Francia)

Damo qua promenis uladie en splendida gardeno, haltis por admirar ravisanta tulipo havanta petali reda e flava. "Qua jolia floro ! » elu dicis dum inklinar su por examinar ol plu proxime. Saminstante, la tulipo desklozesis kun granda bruiso ed in la internajo sur la fundo verda, la damo perceptis mikra yunineto, tenua, charmanta ed havanta la longeso di polexo. Onu nomizis el Polexa.

Kom bersilo on donis ad elu nuco-shelo, kom matraco folii di violo e kom kovrilo folio di rozo. Dum la jorno, elu ludis sur tablo e kantis per voco tante dolca e melodioza ke onu nulatempe audabis ulo simila ad ol.

Ma ulanokte, leda rospo eniris la chambro tra vitro-karelo ruptita, saltis adsur la tablo ube dormis Polexa.

*Papilono forportas e
salvas Polexa.*

klamis dum vidar la jolia mikra yunineto, ed il havis l'ideo forportar la yunineto dormanta.

Arivinte an aquo-fluo, il selektis granda folio di *arctium* retenita an la rivo per sua stipo e pozis en olu la nuco-shelo ube dormis la mikra Polexa.

Kande la kompatinda yunineto, dum vekar lor la morgala matino, vidis ke el esis meze dil aquo, el ploreskis tante forte ke la fisheti venis por natar proxim la folio qua esis azilo a Polexa. Li judikis ke el esis tante jentila ke li volis liberigar elu ; li kunvenis cirkum la stipo, grosa lucio tranchis ol per sua denti, e la folio forportis la yunineto adfore sur la rivero, exter la atingo-povo dil rospo.

El efektigis tale vera voyajo, joyante pri la beleso dil naturo, la kanto dil uceli, l'aspekto dil aquo quan la suno briligis quale oro. Survoye, jolia papiliono blanka flugetis cirkum elu e pozis su sur la folio apud la yunineto. Polexa prenis sua zono, atachis un extremajo di ol al papiliono, la altra extremajo al folio ed al avancis mem plu rapidamente.

Subite, grosa melolonto pasis proxime e vidinte el, lu cirkondis per sua gambi elua korpo delikata e, per flugar, forportis elu aden foresto.

Polexa tre pavoris, ma el kompatis precipue la desfortunoza papiliono qua ne povus desatachar su e qua esus mortonta pro hungro.

La melolonto sidigis el sur la musko, pede di arboro e ridepartis tra la foresto. La yunineto profitis lua absenteso por fugar.

El haltis an la bordo di senarboreyo, ube el povis shirmar su sub peco de kortico qua divenis tekto ad elu. Polexa pasis tale la somero e l'autuno, okupata por askoltar l'uceli e regardar la flori.

Ma venas la vintro ; pokope, Polexa vidas la arbori senfolieskar, la flori velkar, e la kompatinda yunineto sufrante pro la koldeso affliktesas e pensas ke el va mortar.

Quivit ! quivit ! audas elu kriar tainstante. Elu levas sua kapo e vidas hirundo qua questionas el pri la motivo di elua chagreno. Polexa naracas a lu sua travivaji.

« La vintro arivas, dicas ad el la hirundo, me retroiras a la varma landi, ka tu volas venar kun me, ni fugos a tre fora loko de hike ? – Me iros volunte kun tu », dicas lore Polexa.

Quik, el sideskas sur la dorso dil ucelo ed atachas sua zono ad un de la plumi maxim solida. Super la foresto, la maro e la alta monti, el forportesis tre lontane(1), vere tre lontane.

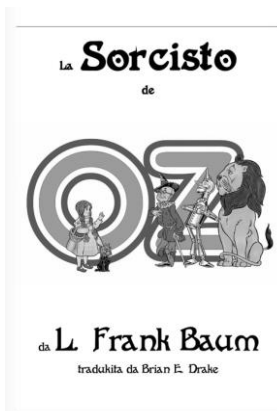
La hirundo haltis proxim bela lago apud olqua stacis anciena kastelo marmora. La lando esis splendida, esis varma. Granda flori kreskis preske omnube, e lo esas sur la maxim bela de oli ke la hirundo depozis la yunineto. Polexa joyis tilextreme, ma el tre astonesis kande el videskis mikra viro blanka, ne plu granda kam elu, qua esis sidanta en la floro. Il havis krono sur lua kapo e brilanta ali sur lua shultri. Vidante Polexa, il staceskis, prenis sua ora krono e pozis ol sur la kapo dil yunineto. Du jolia ali diafana atachesis senfriste ad elua shultri, e, lore, elu povis flugar de floro ad altra floro.

Tale Polexa divenis la rejino dil flori.

lontane (1) = fore

(*Segun* ANDERSEN)

LASTA LIBRI EN IDO-LINGUO

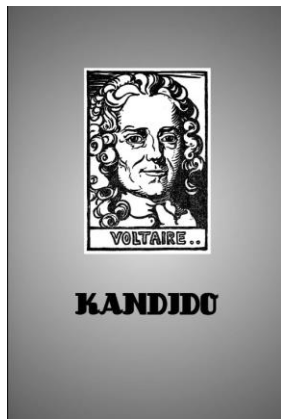
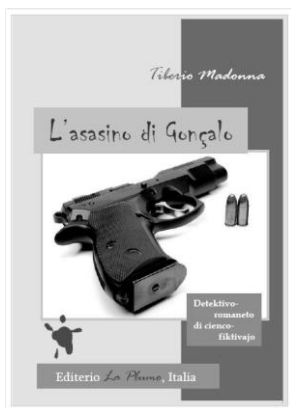

Tradukita da Brian E . DRAKE, la libro esas libere lektelebla che la retsituo:

<https://archive.org/details/LaSorcistoDeOz>

Da la sama antea tradukero aparis anke KANDIDO. Libere lektelebla che:

<https://archive.org/details/Kandido>

E nova detektivo-romaneto di scienco-fiktivajo en Ido. L'autoreso esas Tiberio Madonna e la libro, *L'ASASINO DI GONÇALO*, esas obtenebla tote gratuite, sendante simpla elektronikala mesajo al: gutipoemi@libero.it

GRAMATIKALA PAGINO

 Danny García (Hispania-Germania)

Los Participios

Los participios son formas no personales del verbo que se refieren al sustantivo como agentes de la acción verbal.

En Ido encontramos 6 participios diferentes agrupados en dos grandes grupos:

Los participios activos, que denotan que el sujeto realizó, está realizando o realizará la acción; y los participios pasivos, que denotan que el objeto recibió, recibe o recibirá la acción referida.

Como podéis observar, en cada uno de los grupos encontramos un participio para presente, uno para pasado y uno para futuro.

Formar los participios en Ido es muy sencillo y regular.

Para ello debemos tomar el infinitivo, quitar la -r final y sustituirla por: -nta o -ta:

	Infinitivo	Participio activo	Participio pasivo
Pasado	Manjir	Manjinta	Manjita
Presente	Manjar	Manjanta	Manjata
Futuro	Manjor	Manjonta	Manjota

El participio suele usarse en forma de adjetivo para complementar al sujeto indicando que éste realiza, realizó o realizará la acción en caso de los activos o para complementar al objeto indicando que éste recibirá, recibió o está recibiendo la acción en el caso de los pasivos.

Para entender el uso de los participios nos centraremos en Mario,

un maquinista, y su tren.

Y me preguntaréis:

¿Quién es Mario? Y yo os responderé:

Mario es el conductor del tren que está llegando:

*Mario esas la veturanto di la **arivanta** treno.*

Imaginémonos ahora que ayer estábamos en la estación, y en el momento que nos encontramos con Mario llegaba un tren a la estación que posteriormente tuvo un accidente. Hoy nos encontramos de nuevo con Mario y queremos decirle lo siguiente:

Cuando nos vimos ayer, el tren que llegaba a la estación en ese momento tuvo posteriormente un accidente.

*Kande ni hiere renkontris la jus **arivinta** treno pose havis acidento.*

En ese momento, Mario nos dice que en breve debe empezar a trabajar, puesto que tiene que conducir el tren que llegará pronto. Él nos dice:

Debo conducir el tren que llegará de aquí a unos instantes.

*Me mustas veturar la **arivonta** treno.*

Podemos deducir que como todos los verbos tienen un sujeto, podemos formar el participio activo de cualquier verbo.

Unos días más tarde nos encontramos de nuevo con Mario. En esta ocasión estamos con nuestro sobrino en la estación y Mario lleva un tren con destino Madrid. Nuestro sobrino nos pregunta

adónde va el tren que conduce Mario y nosotros le respondemos:

El tren que está conduciendo Mario va a Madrid

*La treno **veturata** da Mario voyaj-finas en Madrid.*

Por último, nuestro sobrino es muy curioso y quiere saber adónde iba el tren que Mario condujo ayer y el que tiene que conducir mañana, y se lo pregunta a Mario antes de que siga su camino a Madrid. Mario rápidamente le responde:

El tren que conduje ayer iba a Sevilla y el que conduciré mañana de nuevo a Madrid:

*La hiera **veturita** treno voyaj-finis en Sevilla e la **veturota** morge voyaj-finis itere en Madrid.*

Para finalizar es necesario aclarar que sólo los verbos capaces de formar voz pasiva pueden formar participios pasivos en Ido, es decir, sólo los verbos transitivos contarán con las 6 formas de participios aquí descritas. Los verbos intransitivos, pues, sólo podrán formar las 3 formas de participio activo.

HISPAN IDO-SOCIETO

Al servicio de la difusión en España de la Lengua Internacional aprobada por la Delegación para la Adopción de una Lengua Internacional Auxiliar, reunida en París en el año 1907.

Nia Pioniri

Biografii di hispan idisti

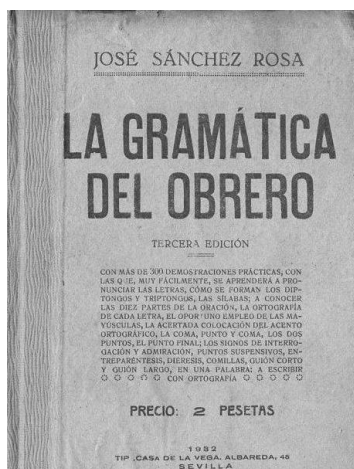
JOSÉ SÁNCHEZ ROSA naskis en Grazalema (Cádiz) en la yaro 1864 en tre humila e povra hemo. Il assistis skolo nur dum du yari, ma ankor infanto lu lektis alta voce l'anarkisma jurnali a rurala laborista en sua vilajo.

Il komencis propagar anarkismala idei pos sua parto-preno en kongreso eventita en Barcelona en la yaro 1891. Un yaro pose, en 1892, sub la akuzo favorigar rurala lukti e striki en la urbo Jerez de la Frontera, on enkarcerigis lu e quankam la puniso esis dum-viva enkarcerigo en la yaro 1901 onu liberigis lu. Pro sua parto-preno en nombroza lukti e striki, kom membro dil Federuro di Proletariala Asociuri di Andaluzia, il esis en karcero dum plu kam dek yari dum sua vivo.

Dum la yari en karcero il studiis e malgre ke lu nul-tempe obtenis ofical titolo pri docado, il fondis nombroza skoli por laboristi, l'unesma en la vilajo Los Barrios en la yaro 1902. Il editis broshuri por avancigar la docado dil proletarii en Andaluzia, l'unesma en 1909 kun la titolo "*La Aritmética del Obrero*" (L'aritmetiko dil Proletario). En 1912 il editis "*La Gramática del Obrero*" (La Gramatiko dil Proletario). En la versiono di ta broshuro editita en la yaro 1916 en Huelva, lu aparas sub la

pseudonimo “Tomás Gómez” ed en la fino dil broshuro aparas mikra kurso dil internaciona linguo Ido, ibe l’auto-ro parolas pri la apteso di ta linguo por esor l’idiomo di omni. Co indikus, ke inter la yari 1912 e 1916 José Sánchez Rosa parlernis nia linguo.

En ta libro l’auto-ro inkluzis mikra kurso dil internaciona linguo Ido.

Dum ta yari José Sánchez Rosa durigis sua politikala lukto ed il esis ofte enkacerigita. En la yaro 1936, kande la generalo Franco rebelesis kontre la republikala guvernierio di Hispania, José Sánchez habitis en Sevilla, urbo qua apogis la rebelanta generalo. Quankam il maladesis, la rebelanta trupi arestis lu e pos kelka dii il esis fusilagata an la muri dil tombeyo di Sevilla.

Hodie, skolo en la urbo Sevilla nomesas “José Sánchez Rosa” e monumento homajas lu en sua naskala vilajo Grazalema.

Inauguro en la yaro 1989 di monumento homaje a
José Sánchez Rosa en Grazalema (Cádiz)

*Hispan Ido-Societo havas kom skopo dis-konocigar
la historio dil Ido-movemento en Hispania.*

POEZIO

 Tiberio Madonna (Italia)

LA ORFANA VORTI

Dedikita al Poeto PAULO SILAS

La literi
formacis silabi
la silabi
konstruktis vorti
la vorti
kompozis versi
la versi
naskigis poemi
la poemi
plenigis pagini
la pagini
produktis kayeri
revui libri
elektronikala loki
en qui
la skribita vorti
dancis kune
por dicar ad omni
tua chagreno
tua iraco
por expresar la mondo
tra tua okuli
por naracar la treno
di tua pensi.

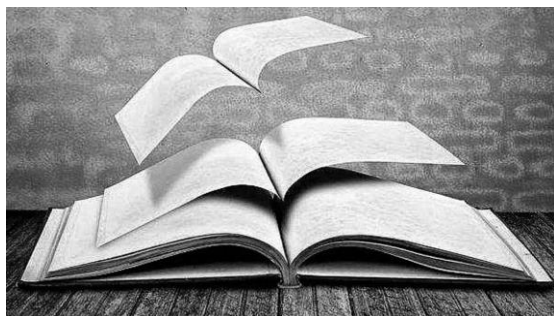
Li voyajis
de lektero ad altra
por difuzar
omna emoco
qua eskapis
ek tu.
Li kuradis
portante tra la multa landi
omna sento
di sua patro.
E la vorti multeskis
skribata sencese
dal fertila fingri
di tua manui
qui
nultempe fatigita
facis e dicis
produktis e genitis
dissendis la frukti
di tua pensado
e dissemis cirkume
tua filii:
la vorti spontana
di tua poemi.

Tu skriptis
e skriptadis
e plusa vorti
vartis naskar.
Ma nun
bruske
omno interruptesas
e fin.
Pro quo?
La vorti ja skribita
vartis la nasko
di sua frati
expektis ankora parolado
di sua patro
por durar donar voco
a tu
ensemble kun le nova.
Kontree
la halto subita
disvarsas la nokto
ed extingas la fairo.
E nun
la orfana vorti
krias en la frosto
qua klemas li
krias al aero
qua sufok li
kri a sua frati
qui nultempe naskis
kri a sua patro
qua ne plus es.

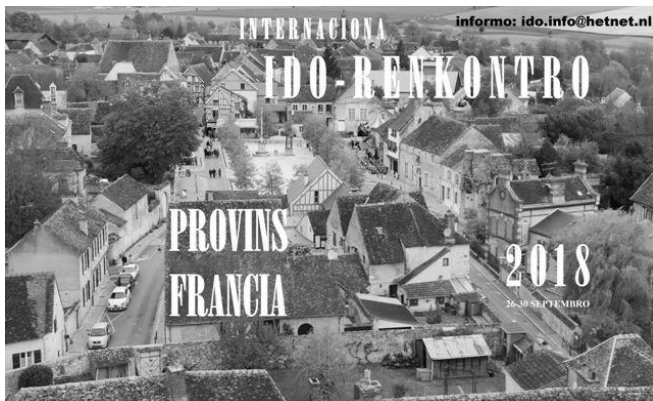
La vorti dil poemi
restinta sen sua kreinto
desesperas e ne komprenas
pro quo.

PAULO SILAS
1990 - 2017

RENKONTO POR LA ADEPTI DI LA LINGUO INTERNACIONA IDO

Nia samideani Jean MARTIGNON e Hans STUIFBERGEN aranjas l'internaciona Ido-renkontro dil yaro 2018. Ol eventos de la 26ma di septembro (arivo) til la 30ma di septembro (departo) en PROVINS (Francia).

Por la interesati on konsilas unesme la IBIS-hotelo di Provins sat chera ma kun aceptebla preco. Yen informaji en la franca pri la hotelo:

<https://www.accorhotels.com/fr/hotel-0856-ibis-provins/index.shtml#origin=ibis>

Existas anke posibleso trovar individuala chambri che la habitanti, kelkafoye ye chipa preco: <https://www.airbnb.fr/s/Provins--France/homes>

Por la linguala problemi, rezultanta de la serchado di posibla lokaco, uzez ta elektronikala adreso: martignon.jean@wanadoo.fr

	A	B	D	E	F	G
1						
2						
3			4			
5		C				
6						
7				8		

V
O
R
T
A
L
A

D
I
S
T
R
A
K
T
I
L
O

- 1 → Sub-vesto ek telo, kaliko, lano, silko o nilono, quan onu weras nemediate sur la pelo.
2. ← Qua relatias a la parto solida di la globo quan ni habitas.
3. Konsonanto por la akuzativo.
4. ← (sen la lasta vokalo) Partikulo quan onu adjuntas a la vorti por modificar lia senco.
5. ← (en adjektivala formo) Lukto, per armi omnasorta, kontre altra popolo, o mem kontre la sua.
6. ← (sen la lasta vokalo) Qua relatias a la organo dil audado.
7. → Pronomo personala nedefinita, uzata por inidkar un o plura personi ye maniero tre generala.
8. → (sen la lasta vokalo) Provizo quan on adportas mariaje al spozo.

- A ↓ Quaza rivero artificala.
- B ↓ (sen la lasta vokalo) Apendico dil animali qui povas flugar.
- C ↓ (sen la lasta vokalo) Kortico di querko quan onu uzas por la preparo di la ledri.
- D ↓ (sen la lasta vokalo) Parto supra di la du parti osta di la boko, qui suportas la denti che l'animali vertebroza.
- E ↑ Idei, qui pro febro, ebrioso, e.c., esas acidente nekoheranta ed ecitegita.
- F ↓ Vento lejera e dolca.
- G ↑ Planto kun frukti brilate-reda.

HIEROGLIFO

Yen questiono: *Quon tu chasis hiero?*

E yen la respondo:

ARTIKLI

REVUI

AUTOMOBILI

BICIKLI

LIBRI

Do....quon tu chasis hiero?? _____

Ni lasos mikra indico, la respondo esas: "Du"

Se Vu esas kapabla solvar un o amba ludi (vortala distraktilo e hieroglifo), plez sendar la solvuri ad:

- AD-AVANE Hispan Ido Societo
Apartado de Correos 3142
E-14080 CÓRDOBA (Hispania)

Od al elektronikal adreso:

idosocietohispana@ono.com

- **Solvuro dil pasinta Hieroglifo**

La questiono propozita esis: *Ube sideskis la reĵo?*

E la respondo esis: *Sur enorma trono.*

SUR ... EN OR' MATRONO

Regretinde, onu recevis nul respondo.

- **Solvuro dil pasinta Vortala Disktraktilo**

	A	B	C	E	G	H
1	I	N	D	E	X	O
2	N	I	U	Z	O	
3	V	E	L	U	R	O
4	I	L			⁵ T	I
6	T	A	^D T	^F N	A	K
7	O		⁸ P	A	N	S

Ka Vu prizis la revuo? Se yes, ni invitas a Vu kun-laborar en ta projekto. Artikli, imaji, rakonti, informi, e.c. esas bonvenata. Kompreneble Vu anke darfus facar e sendar Vua kritiki al editerio. Totcerte, ni lernos per Vua konsili.

Kontaktez kun *AD-AVANE!* per l'elektronikal adreso:
idosocietohispana@ono.com

La nexta numero aparos dum la monati oktobro/novembro.

VORTARO PRI FUTBALO

FUTBALO

GOLO

GOL-PORDO
o GOLUYO

BALONO

GOL-PORDERO

ARBITRISTO

ESQUADO

VICE-ARBITRISTO

REDA o FLAVA
KARTO

PUNISO

KUPO DEL MONDALA
FUTBALO-CHAMPIONESO

FOR-LANSO DE L'ANGELO

FUTBALA AGRO

ESAR EXTER LA TERMINO

VIDEO-ASESORILO DEL
ARBITRISTO

"Per la linguo IDO

abundas rizo e rido"

**VALENCIA, 15-esma e 16-esma di
septembro 2018.**

Organizata dal Hispan Ido Societo

**Saluti Amiki dil Internaciona Linguo
IDO !!!!**

**Me invitas ad omni parto-prenar en
l'Idala Paella dil yaro 2018. Lore
renkontros en Valencia omna amiki di
la Internaciona Linguo dil Delegitaro.**

